

Munkavállalók (13.)

Arnold és Elissza

Már bő egy esztendeje is van annak, hogy utoljára hazalátogattak Angliából. Főként Elisszát szorongatta a honvágy, Arnold meg úgy volt vele, hogy neki ott a jó, ahol a párja van. Leginkább a karácsony telt nehezen, gondolataik odahaza kószáltak. Vásároltak egy kis fenyőágot, teleaggatták színes műtűrökkel, de az még inkább fokozta vágyódásukat. A fenyőillat tovább korbácsolta a lelket, gyermekkori emlékek lobbantak bele a mába, kesernyésen szívszorítóra sikerült az ünnepi este.

Arnoldnak eszébe jutott az első karácsonyi emléke. Alig hároméves lehetett akkoriban. Már nagyon várta Jézuskát, de a nagy várakozásba végül belealudt. Reggel, amint kinyitotta a szemét, elsőként a csillogó-villogó, feldíszített fenyőt látta meg. Majd anyai nagypját, aki mosolyogva ült az ágya szélén. Azóta is így maradt meg emlékeiben, mosolyogva. Most úgy rémlik neki, mintha a nagypját szerette volna a legjobban, a második helyen a nagyanyja állt a szeretetben, és csak azután következtek a szülei. A nagypjáról ez az egyetlen felidézhető emléke. Következő tavaszon, ibolyavirágzáskor eltemették. Bármennyire igyekeztek is titkolni előle a vissza nem fordíthatót, mégis sikerült belopóznia a tisztaszobába, ahol a nagyapa ravatalát felállították. Túl alacsony volt ahhoz, hogy beelásson a koporsóba, de a barna koporsó látványa örökre beleivódott emlékezetébe.

Amikor nehéz volt a szíve, gyakran felidézte nagypjához kötődő gyér emlékeit, de mindig csak a koporsó látványáig és a karácsonyi mosolyig jutott el. Az a mosoly, egy több évtizeddel korábbi pillanat emlékképe elég volt vigasztalásul, hogy biztatást nyújtson az elmúláson túli létből, az időn túlából mindörökké. Szorongásai közepette úgy érezte, hogy ez a legértékesebb öröksége, ez a karácsonyi mosoly.

Egyikük sem mondható vallásosnak, de ilyenkor mégis megérintette őket a szeretetre vágyódás. Az ünnepi vacsorát is az otthoni szokásokhoz igazították. Amikor nem volt fáradt, Elissza munka után szívesen sütött-fő-

zött. Arnold is otthonosan mozgott a konyhában, a krumplihámozás kimondottan az ő feladata volt. Időbe telt, amíg ízlésük összecsiszolódott, furcsamód Arnold volt az, aki a „lájtosabb” ennivalókat kedvelte, főként a leveket. De csupán idő kérdése volt, hogy a női akarat érvényesüljön, és a napi főmenüt a hús hússal jelentse. A világjárvány okozta utazási korlátokat az étellel is igyekeztek átlépni, mégpedig a töltött káposztával. Odahaza nem múlt el vasárnap nélküle, mondogatták is az idősebbek, hogy kupica pálinka, harangzúgás és töltött káposzta nélkül nem is vasárnap a vasárnap.

Az eltelt évek alatt mindössze egyszer töltötték Angliában a téli ünnepeket. Abban az évben nagyon havas telük volt, csípős, orkánerejű szél tombolt, tépte, cibálta a mélyebb területeken lévő nádasok maradványait. Úgy tűnt, nincs, ami gátat vethetne neki. Kénye-kedve szerint formálta, kotorta-kavarta a porhivat, árkokat, repedéseket fedett tükörsimává, hogy az óvatlan arra tévedő pillanatok alatt derékig süppedjen a hóba. Átrobogott a róka-vackokon, mezei rágcsálók üregei fölött, hogy aztán néhány nap múlva hirtelen pördülő, nevető lánnyá szelidüljön, akinek immár simogatósnaira telik erejéből.

Azon a télen, akit csak lehetett, ott marasztaltak a farmon. Akciócsoportokat alakítottak, három műszakban álltak résen, hogy az erős havazás és a vihar okozta károkat enyhítsék. A nagy tömegű hó több helyen is beszakította a fólisátrakat, ezért megállás nélkül igyekeztek lerázni, seperni a lerakódott havat. Elég volt egy kisebb szakadás a fólián, máris alákapott a szél, elemi erővel cibálta, tépte, messzire röpítette a fóliaborítást.

Végül akadt elég munkáskéz a védekezéshez, a károk elhárítására, amit nem is annyira a cégért való aggódás motivált, sokkal inkább a Covidként ismertté vált világjárvány kényszerített ki az utazás megnehezítésével. Így társak is akadtak a karácsonyi ünnepséghöz, a szilveszteri bulizáshoz. Azon az ünnepen megvalósult a nemzetek közti szeretet, igazi internacionális ünneppé váltak az év végi na-

pok. Felhőtlen volt a román–magyar barátság, társultak a bolgárok és a lengyelek is. Minden fenntartás nélkül együtt köszöntötték a „boldog új évet” és a „La mulți ani-t” is. Kétszer koccintottak, kétszer puszkodtak azon az éjszakán, abban a pillanatban el is hitték, hogy a nagy barátság örökké fog tartani.

Az ünnepek múltával, amikor az időjárás is enyhült, csupán a dombok hajlataiban maradt némi fehérség, a mindig zöldellő legelőkön ismét megjelentek a birkanyáják, a ridegtartásban élő szarvasmarhákat is kiengedték a karámokból. Január végére valamelyest a járvány is enyhülni kezdett. Anglia azért továbbra is a kiemelten fertőzött országok közé tartozott, így az onnan Romániába érkezők karanténkötelesek voltak. Arnold és Elissza vállalta a tizennégy napos bezártságot, hazajöttek. Tiltás ide, tiltás oda, azért jól összelelkeztek szeretteikkel, hisz tudomásuk szerint senki sem volt vírusfertőzött a családban. Étellel bőségesen ellátták kettejüket a karantén alatt, a minden finomsággal megrakott szatyorokat rendszerint a küszöb előtt hagyták, s bekopogtak, jelezve, hogy megérkezett az enni való. Az első napok pihenéssel, tévénézéssel, no meg az egymásra való odafigyeléssel teltek el. Aztán egyre inkább kezdték érezni a bezártság nyomasztó voltát, feszültebbé váltak, türelmetlenebbé még egymással szemben is. Az, hogy nem fajult veszekedéssé az amúgy bagatell dolgokon való vitatkozás, Arnold birkatürelmének volt köszönhető. Volt idejük beszélgetni, de a jól induló társalgás egyre gyakrabban sértődéssel végződött. Megismerkedésükről, kapcsolatuk kezdeteiről kedélyesen indult beszélgetés hirtelen féltékenységi jelenetre váltott, Elissza tényként sorolta fel azokat az eseményeket, sőt még neveket is említett, ahol és akivel biztosan viszonya volt Arnoldnak. De legalábbis flörtölt többségükkel. Arnold kevés sikerrel, mosolyogva igyekezett hárítani a gyanúsítgatást, de örült is neki, mert hát ezek szerint még mindig féltékeny, szereti a párja.

Letelt a két hétig tartó bezártságuk, Elissza kétségbeesetten konstataulta, hogy néhány kilót felszedett ezalatt. Arnold igyekezett meggyőzni, hogy szerinte a ruhái mentek össze.

Sikertelen volt a próbálkozása, kihirdettetett az általános böjt, s mellé a reggeli félórás futás. A hajnali kocogás megvalósult, viszont az édesanya főztjének továbbra sem sikerült el-lenállniuk.

Angliai munkavállalásuk kezdetén két dolgot tűztek célként maguk elé: addig maradnak kint, amíg összejön a pénz Elisszának egy kozmetikai-fodrászati szalonra, illetve hogy felújíthassák a nagyszülőktől örökölt házat. Arról még nem döntöttek, hogy a majdani házukban alakítják-e ki a szalont vagy valahol máshol. Rég nem jártak jussnézőben. Az egykoron étellel teli porta most üresen áll. A gazdasági épületek halálraítéltként térdre rogyva, az udvaron az elmúlt nyár gazdálanságának nyomaiként száraz kórók meredeztek. A kert végében a kerítésen rést találva ösvényt tapostak a kóbor kutyák. Jómódú porta lehetett egykoron, három szoba, konyha, kamara, leghátul pedig szoba méretű gabonás. Itt tartották az évi munka „bérént”: a kenyérbúzáat, ládában a lisztet, bödönökben a zsírt, a gerendára aggatva szalonna, sonka, kolbász lógott. A régi időkben egy-egy tűzeset végzetes volt, ismerve az akkori tűzoltási lehetőségeket. Ezt megelőzendő a gabonást úgy építették a házhoz, hogy az szigetelve legyen a tűzzel szemben, ha vész törne ki a lakótérben. Bejárva a házat megállapították, sokat romlott, mióta utoljára ott jártak. Megelőzésként hiába raktak le patkánymérget, ürüléknyomok árulkodtak a kéretlen „vendégekről”.

Már régóta megfogalmazódott mindkettőjükben, de egyikük sem mondta ki eddig. Arnoldnak összeszorult a szíve, ha rá gondolt, Elissza pedig tisztában volt férje érzéseivel. Most mégis ő volt az, aki félszegen bár, de felhozta a témát: nem lenne jobb felújítás helyett inkább lebontani? Arnold úgy tett, mint ha nem hallotta volna a kérdést, majd kis idő múlva igenlően bólogatott, csak annyit mondott, hogy de. Majd kifordult a házból. Elissza nem ment utána, érezte, hogy most ez a helyes. Mire visszatért, már lelkében lebontotta a házat. Csak legalább az eresz alatt lévő fecskéfészket megmenthetné.

D. Mészáros Elek